

G A L E B

3

39. LETNIK
1992-1993

MLADINSKA REVIJA
39. LETNIK 1992-93
NOVEMBER 1992
ŠTEVILKA 3

Naslovna stran:
Ivan Peric, 1. r. (1991-92)
OŠ "Romjan" RONKE

Izdaja: Soc. Coop. Novi Matajur a.r.l.
Čedad

Glavna urednica: Majda Železnik
Odgovorni urednik: Dušan Udovič

Uredniški odbor: Marij Čuk, Kristina Kovačič, Mirjan Mikolj, Vera Poljšak, Magda Tavčar

Naslov uredništva: Založništvo tržaškega tiska, Ul. dei Montecchi 6, 34137 Trst, telefon (040) 7796390 – Naročila in ekspedit: 7796600

Fotostavek, fotoliti in tisk: Graphart, Trst, Drevored D'Annunzio 27/E, Tel. (040) 772151

Naročnina (10 številk): 25.000 lir. Posamezna številka 3.500 lir, dvojna 4.500 lir. Posamezna številka v Republiki Sloveniji 180 tolarjev.

Galeb je mesečnik in je registriran na sodišču v Trstu pod št. 158 od 3. maja 1954. Včlanjen je v zvezo periodičnega tiska USPI (Unione Stampa Periodica Italiana).

VSEBINA

Meta Rainer: Dežnik-pijanec	1
Jožko Lukež: Očetova harfa	2
Majda Koren: Matija	4
Vojan T. Arhar: Zjutraj	6
Božo Kos: Miha nabira	8
Lili Novy: Kostanj	9
Miha Matè: Repa v ušesih	10
Miroslav Košuta: Kako se začenja dan	12
Kako pride noč	13
Berta Golob: Besedne družine	14
Vera Poljšak: Skrivanje	15
Beneška pravca: Zlodejeva služba	16
Milan Dekleva: Deček in strah	18
Marko Kravos: Veter in veverica	20
Damjan Ovsec: O zelenjavi	22
Vojan T. Arhar: Šest ugank	23
Magda Tavčar: Poveži; Trije rebusi	24
Vera Poljšak: Vreča z darili	25
Šolarji pišejo	26
Jože Petelin: Križanka	32

Ilustracije so naredili: Vesna Benedetič (str. 1, 4-5), Barbara Boneta (str. 9), Marjeta Cvetko (str. 6-7), Leo Korelc (str. 32), Božo Kos (str. 8), Marjan Manček (str. 14), Jasna Merkù (str. 2-3, 18-19), Fabio Nemi (str. 12-13), Klavdij Palčič (str. 20-21), Alvaro Petricig (str. 16-17), Tone Rački (str. 22), Matjaž Schmidt (str. 10-11), Magda Tavčar (str. 15, 24, 25).

META RAINER

Narisala VESNA BENEDETIČ

Dežnik - pijanec

Suh in zaprl,
žejen na smrt,
v kotu čepim
in si želim
dočakati dan,
ko sladke deževnice
spet bom pijan!
Če se zgodi –
in to je najhuje,
da moj gospodar
doma me pozabi,
kadar dežuje –
jeza me zgrabi
in mu želim,
da bi nad glavo
(meni v zabavo!)
se mu razpela
prava, velika
rdeča marela!

Očetova

Pri nas doma smo imeli harfo. "To je čudovit instrument", sem si večkrat dejal v mislih. Oče, ki je bil harfist v operi, je velikokrat igrал nanjo, posebno, kadar je vadil za nastop v gledališču, ali za koncerte.

Ta naša harfa je bila zares čudovita. Vsa pozlačena je stala v dnevni sobi,

harfa

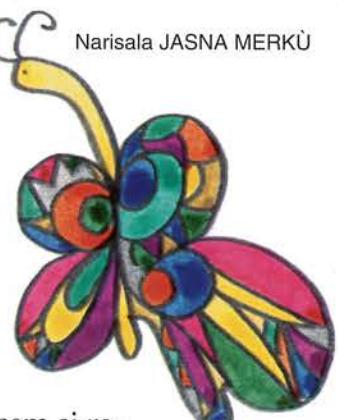
pokrita s posebno odejo: "Da se ne prehladi!" je pravil oče.

Kako zelo sem užival, ko je po njej ubiral številne strune in izvabljal iz njih mile, mehko doneče melodije. Vedno je rad pristavil, da je to angelski instrument in rad sem mu to verjel.

Spominjam se, da se je včasih ponoči na harfi utrgala ena od strun. Tako močno je počilo, da nas je prebudilo iz spanja. Tedaj je oče vedno vstal in harfo še bolj skrbno pokril. "Spet se je utrgala struna" je nato zjutraj potožil "in to celo tista, ki jo je tako težko dobiti. Gotovo niste dobro zaprli okna. Strune pa so tudi zelo drage."

Rad mi je pričeval prelepe zgodbe o harfi: nekatere vesele, druge žalostne. Med drugim mi je pravil, da vsaka struna predstavlja živo bitje: tiste drobne in kratke predstavljajo majhne živalice - metulje in čebelice, srednje debele in dolge - mucke in psičke, še daljše otroke, najdaljše pa odrasle – tudi mame in očete. In če ponoči struna poči, je še dejal, to pomeni, da je nekdo umrl.

Žalosten sem bil ob teh njegovih besedah in z bojaznijo sem več-

krat poslušal v nočni tišini. In, ko se je zaslišal pok, sem si rekel: "Spet je nekdo umrl! Še dobro, da so najdaljše strune najbolj debele in da se zato le redkodaj utrgajo. Moj oče in mama že ne bosta umrla!" sem pri tem pomislil.

Ko sva z bratom-dvojčkom malo odrasla, sva morala večkrat pomagati pri prevozu harfe v gledališče, ali v koncertno dvorano. Tam sva počakala, da se je začela vaja; občudovala sva glasbenike, ki so igrali. Oče se nama je zdel najbolj imeniten: kako nežne melodije je znal igrati na svoji harfi! Bilo je tako lepo, da tega še danes nisem pozabil.

Kmalu, prekmalu je oče umrl. Prav gotovo se je tedaj utrgala tista največja in najdebelejša struna na njegovi harfi. Nisem slišal poka, ker sem bil daleč zdoma. Toda še danes, ko sem sam, mi prihajajo iz daljave čudovite melodije, ki jih je znal izvabljati iz svojega angelskega instrumenta.

Matija

"MAMICA, DANES JE MATIČKOV ROJSTNI DAN!" SE JE SPOMNIL BLAŽ.

"DA, SEDEM LET BI BIL ŽE STAR..."

"KAJNE, MAMA, BIL BI ŽE PRVOŠOLČEK. KUPILI BI MU TORBO IN ŠKATLO S TRIDESETIMI BARVICAMI... ZAKAJ MU ZDRAVNIKI NISO MOGLI POMAGATI?"

"TRUDILI SO SE, A BOLEZEN JE BILA MOČNEJŠA," JE ODGOVORILA MAMA.

"SE SPOMINJAŠ, KAKO RAD SE JE VOZIL S KOLESOM? KOLIKO-KRAT JE PADEL, PA SE NI JOKAL."

"SPOMINJAM SE, DA."

"KAJ PA V BOLNIŠNICI, JE TAM JOKAL? JE VEDEL, DA BO UMRL?" JE VPRAŠAL BLAŽ.

"NE. VEDNO JE GOVORIL: 'KO BOM OZDRAVEL, BOM DIRKAL S KO-

LESOM PO ULICI!' IN SE JE TIHO NASMEJAL. MI PA SMO VEDELI, DA SE NE BO NIKDAR VEČ VOZIL S KOLESOM..."

BILO JE V APRILU. NARAVA SE JE PREBУJALA. DROBNE PTICE SO RADOSTNO ŠČEBETALE. OTROCI SO SE PODILI PO ULICAH IN SE VESELILI POMLADI.

TAKRAT JE MATIJA UMRL. SVET SE JE ZA NAS USTAVIL. ZАČUDENI SMO GLEDALI LJUDI NA CESTI, KI SO BREZSKRBNO STOPALI PO SVOJIH POTEH. NISO VEDELI, DA JE NEKJE ZA ZIDOVIMI BOLNIŠNICE UMRL OTROK.

BLAŽ JE MAMO PRIJEL ZA ROKO:
"MAMA, POJDIVA TUDI DANES NA NJEGOV GROBEK! RAD BI MU NESEL KRIZANTEME."

MAMA JE POBOŽALA BLAŽA PO LASEH:

"SEVEDA, TUDI DANES BOVA ŠLA NA NJEGOV GROBEK."

ZJUTRAJ

(skeč)

Prizorišče: Dvorišče, na desni strani drevo, na levi pročelje hiše.
Jutranje sonce.

Nastopata: Dejan in mačka, oba stara sedem do enajst let.

MAČKA (skoči izza drevesa in se ozre proti hiši):

Mijav, mijav, mijav, mijav,
kaj ne boš še, Dejan, vstal?
Sonce sije že, poglej!
Ti dremuckaš kar naprej.

DEJAN (se prikaže na hišnih vratih in glasno zdeha):

Saj je res že beli dan,
pa sem še takooo zaspan.

(Živahneje)

Sanjal sem: na hribu grad,
jaz na cesti – vitez mlad.
Kot puščica konj drvi,
v roki meč se mi iskri.

(Pokaže nase)

Slaven gre o meni glas
v boju vedno zmagam jaz.

MAČKA (posmehljivo):

Mjav, mrnjav, no, že prav,
da si tak junak postal.
Močne roke, v glavi nič:
kakšen čuden, smešen ptič!

DEJAN (stopi na dvorišče in se izprsi):

Uh, si tečna, sitna, veš,
v šolo priti pa ne smeš.
Tam se dosti naučim,
Mnogo znanja pridobim.

(Zaničljivo)

Ti samo doma čepiš,
srečna si, če zgrabiš miš.

(Zamahne z roko)

Macji lov – to zame ni,
bolj me knjiga veseli.
Morda bom še učenjak.

(Se potrka po čelu)

Brez učenja si bedak.
Knjiga mladim um bistri.
Naša šola – boljše ni –

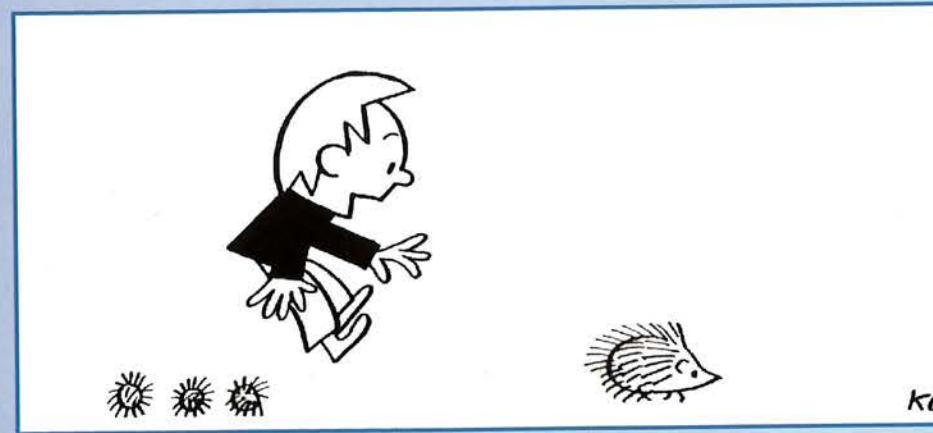
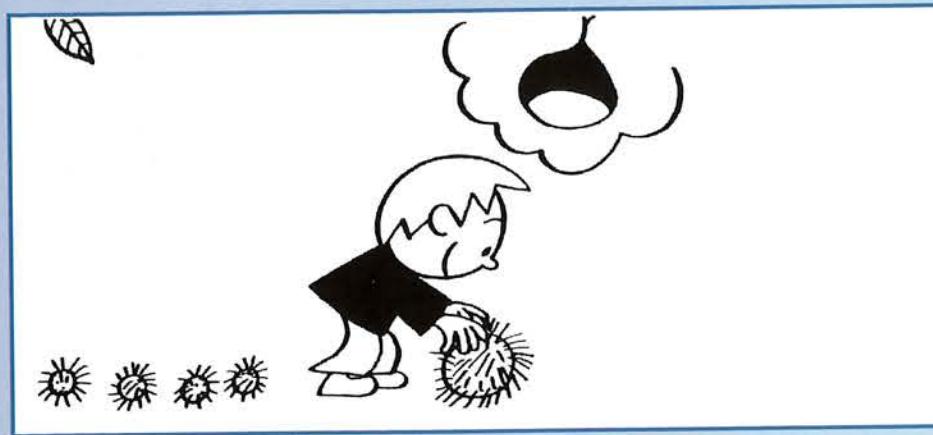
(Zmagoslovno dvigne roki in na ves glas zavpije)
zlata šola – naj živil!

MAČKA (se na moč prestraši, zamijavka in na vrat na nos zbeži z odra):

Mijaaaaaaav!

Miha nabira -----

BOŽO KOS

LILI NOVY

Narisala BARBARA BONETA

Kostanj

Danes sem na cesto šla
in sem ostromela:
tale mala hišica,
kje se je pa vzela?
Včeraj je še ni biló!
Kaj je to?

V mislih odhitim naprej.
Vidim mar narobe?
Bodo hišice odslej
rasle kakor gobe?
Druga kraj mostu stoji!
Kdo je v nji?

Urno proti trgu grem –
tretja hiška čedna!
Spet začudim se ob tem
in sem radovedna.
Mali dimnik spušča dim.
Obstojim.

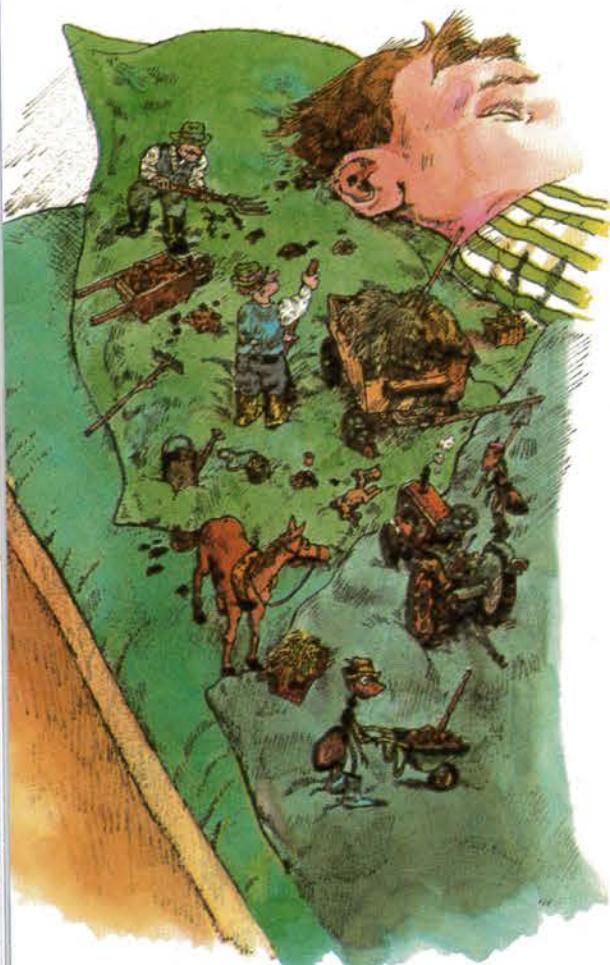
Oj, sladkò mi zadehti,
sládko je spoznanje:
mož, ki v hišici tiči,
peče nam kostanje!
Če mu majhen daš drobiž,
jih dobiš!

»Joj, Gregor, Gregor, kaj bo s teboj,« je zvečer zatarnala mama, »kako črne nohte imaš, za cel voz umazanje je pod njimi. Daj, pokaži še ušesa! Da te ni sram, saj ti bo zrasla repa v njih.«

»Saj sem jih zjutraj umival, preden sem šel v šolo, lahko mi verjamameš.«

»Nič se ne zgovarjaj, umival že, umival, toda umil si jih nisi. Če grem pred teboj v službo, gotovo spiš do zadnjega trenutka, potem pa neumit, nepočesan in umazan dirjaš v šolo. Le kaj pravijo tvoji sošolci in kaj šele

REPA V UŠESIH

učiteljica. V pravo sramoto spravljaš mene in predvsem samega sebe. Fant pri tvojih letih bi že lahko pazil nase. Le glej, da greš takoj pod tuš in potem v posteljo! In zjutraj, da se mi ne pozabiš umiti. Gorje ti, če te še kdaj zlotim umazanega in neurejenega!«

»Bom, mama,« je obljudil Gregor in si mislil, le zakaj so na svetu voda, zobna ščetka, pribor za čiščenje nohtov, krtača za obleko, glavnik in druge nepotrebne stvari.

Ko se je skopal, je hitro smuknil v posteljo in kmalu zaspal. Toda kaj hitro so se prikradle boleče sanje. Pred ušesi je zaslišal tiko brnenje.

»Gregor, Gregor, ali že spiš?« ga je tiko poklical droban glas.

»Že spi,« mu je odgovoril drugi.

»Potem pa lahko začneva, gotovo se ne bo prebudil.«

Dva drobna možička sta zgrabila vile in previdno metala zemljo v njegova ušesa.

»Še eno lopato vržem, pa bo kar dovolj,« je dejal prvi.

»Jaz pa bom medtem pripravil gnoj, samo previdno, da se ne zbudi, komaj je zaspal in njegov spanec je še rahel.«

»Uh, najtežje je opravljeno, še malo razrahljava in nato vsadiva repo.«

»Tudi to sva opravila, glej, kako hitro raste. Pognala je že prve liste. Ko se bo prebudil, bo že popolnoma zelena.«

»Malo ga bo vseeno bolelo, ko se bodo korenine zarile globlje,« je dejal strahoma drugi.

»Za takšno lepoto se vse potrpi, boš videl, tudi on bo zadovoljen,« ga je potolažil prvi.

»Zdaj pa pohitiva, urediti mu morava še nohte. Kaj če bi za to poklical mravljinčjo ekipo. Te imajo samokolnice in hitro mu bodo zvole umazanijo na pravo mesto. Daj, požvižgaj jim!«

Zaslišal je tenak žvižg in od vseh strani so se prikazale mravlje s samokolnicami.

»Kaj ukazuješ, gospodar?« je vprašal močan mravljinec možička.

»Stranka je naročila ureditev nohtov. Pod vsakega je treba navoziti samokolnico in pol umazanije.«

»Težko bo, težko, utrujene smo, tudi prejšnjo noč smo delale. Nočno delo, saj veste... Pa ta strmina po prstih navkreber nas tudi utrudi...« je jadi-kovala že malo starejša mravlja.

»Dobro vem,« se je možic samozavestno obrnil spet k mravljincu, »dvojno bom placaš! Jutri mora fant oditi v šolo kot pušeljc. Repa že raste, zdaj je treba opraviti še z nohti, potem pa bom poklical še ekipo za zobno gnilobo. Menda me ne bo pustila na cedilu?!«

»Že dobro, že dobro, mi bomo svoje opravili, bodite brez skrbi, in to strokovno,« ga je potolažil mravljinec in pomignil mravljam.

Prebjalo se je jutro. Gregor je bil kot bi ga kdo vso noč pretepjal. Pa vendar se ni pretegoval kot ponavadi. Skočil je pred ogledalo in se zazrl vanj. Iskal je repo, mravlje in tista dva mala možička. Potem pa se je

udaril po glavi in se na ves glas zasmeljal: »Kakšne sanje, kakšne sanje? Le kako se jim bo smejava mama, ko se bo vrnila iz službe?« Odprl je pipo in se pričel umivati, počasi in skrbno kot še nikoli poprej. Nato je vzel zobno ščetko in mislil na nočno gnilobno ekipo, nazadnje pa si je očistil še nohte, da so se bleščali kot sneg.

In prvič se je zgodilo, da mu ni bilo treba divjati v šolo. Celo požvižgaval si je med potjo in to pesem o repi, ki se je hotela ugnezdati v njegovih ušesih.

Kako se začenja dan

DAN SE ZAČENJA S SONCEM
IN TREPETANJEM ŽELJA.
LJUDJE SKAČEJO IZ POSTELJ
S HODULJAMI DO NEBA.

KDOR PA PRIPIRA OČI,
KER JE ŠE ZMERAJ ZASPAH,
SE ZAGOTOVO ZBUDI
V MRAČEN, DEŽEVEN DAN.

Kako pride noč

NOČ PRIDE ZBRANA IN TIHA
ZA PAJČOLANI MRAKA,
ZAZEHA IN OTROKOM ZAPIHA
SPANEC V OČI.

POTEM SE NAD HIŠE SKLANJA
IN OZVEZDENĀ ČAKA,
DA VSAK PO SVOJE SANJA
O SREČI PRIHODNIJIH DNI.

Besedne družine

MOJE SOŽALJE

Kaj neki se dogaja? Nič posebnega, le sonce ne sije. Kaj bi, saj je november. Nekateri mu pravijo kar mesec žalosti.

S to žalostno žalostjo je nekaj hudo narobe. Človeka se poloti preveč nepričakovano. Potem se začne: otroci se cmerajo, odrasli ljudje so razdražljivi in potrti, trgovci neprijažni, bančni uslužbenci gledajo izpod čela, pesniki pišejo same otožne pesmi.

Žalobnega razpoloženja noče in noče biti konec.

V časopisih je čedalje več osmrtnic. Žalni venci, žalni trakovi, žalne tenčice. Zmeraj več ljudi žaluje. Imenujejo se žalujoči ostali. Dobivajo sožalna pisma, zaradi katerih so lahko samo še bolj žalostni.

Jesenski veter poje tihe žalostinke. Dedki, babice in dojenčki so na vso moč občutljivi. Verjamem, da gredu

komu kdaj kar malo na živce. Vendar nikomur ne recite žal besede, niti največjemu zoprnežu ne. Na primer butec, majmun, debeli. To so grobe žaljivke in se zarijejo v dno srca. Zaradi njih je vsakdo upravičeno užaljen.

Ni pa treba stresati užaljenosti, če za svoje stokanje pri matematiki ne dobite odlično. Pri pouku bi bilo res tudi novembra dosti bolj veselo, če bi spraševali učenci, odgovarjali pa učitelji. Poskusite. Vprašajte učitelja, kako so si v sorodu Domžale, Žalostna gora in vrba žalujka.

Iz iste besedne družine so žal, žalost, žaluben, žalosten, sožalje, žale, užaloščenost, užaljenost, žaljivka, žaliti, žalujoč, žalovanje, žalujka, žalovati.

Nekaj povsem drugega pa pomeni želeti.

BENEŠKA PRAVCA

Narisał ALVARO PETRICIG

Zlodejeva služba

Živel je nekoč pobič, ki ni imel kaj jesti in tudi njegovi bratje so bili lačni; bil je največji, in mati ga je poslala po svetu za delom.

Odpravil se je in na poti srečal moža, ki mu je predlagal, da bi služil pri njem eno leto. Rekel mu je, da delo ni težko, moral bo samo močno kuriti ogenj pod loncem, v katerega pa ne bo smel nikoli pogledati.

Pobič ni vedel, da je tisti mož zlodej in da so v loncu dušice pogubljenih, zato je sprejel ponujeno službo.

Nekoč ga je neka žena vprašala, kakšno delo opravlja in kako se pri tem ima. Odgovoril ji je le, da dela, da bi se preživel.

Pobiču je bilo ime Lučac in žena, ki ga je ogovorila, je bila Marija; rekla mu je še, naj takoj zbeži: mož za katerega dela, je namreč zlodej, in če ostane, bo tudi sam končal v loncu.

Marija mu je rekla naj vzame tri konje: prvi je bil hiter kot veter, drugi kot blisk in tretji kot misel. Dala mu je še tri stvari, da jih bo vrgel čez rame, ko bo sila: glavnik, štreno volne in sol.

Kmalu po tem se je vrnil zlodej in potrkal. Ker se Lučac ni oglasil, je zlodej razumel, da je zbežal. Osedlal je dva konja in se pognal za njim.

Ko ga je Lučac zagledal za sabo, je zajezdil konja, ki je bil hiter kot veter in obenem vrgel čez rame glavnik, tako da je za njim v hipu zrasel gozd.

»Lučac, Lučac, kako si šel skozi?«

»Sekal sem, sekal in tako prišel skozi.«

Zlodej je začel sekati, težko je šlo, a kmalu ga je spet dohitel.

Ko ga je Lučac zagledal, je skočil na konja, ki je bil hiter kot blisk in vrgel čez rame štreno, tako da so se za njim dvignile mogočne skale.

»Lučac, Lučac, kako si šel skozi?«

»Tolkel sem, tolkel in tako prišel skozi.«

Zlodej se je začel z glavo zaletavati v skale. Tako močno je tolkel, da so mu zrasli rogovi. Skale je zdobil in spet skoraj dosegel ubežnega Lučca.

Komaj ga je ta zagledal, je zajahal konja, ki je bil hiter kot misel, vrgel je čez ramo sol, tako da je za njim zabučalo morje.

»Lučac, Lučac, kako si šel čez?«

»Vzel sem velik kamen, si ga privezal okoli vrata in sem plaval, plaval in tako prišel čez.«

Zlodej je vzel velik kamen in si ga privezal okrog vrata.

Spustil se je v morje in utonil.

Tako je bil Lučac spet prost in se je lahko vrnil na svoj dom. Materi in družini je prinesel ves prisluženi denar.

Spet so bili vsi skupaj srečni in veseli.

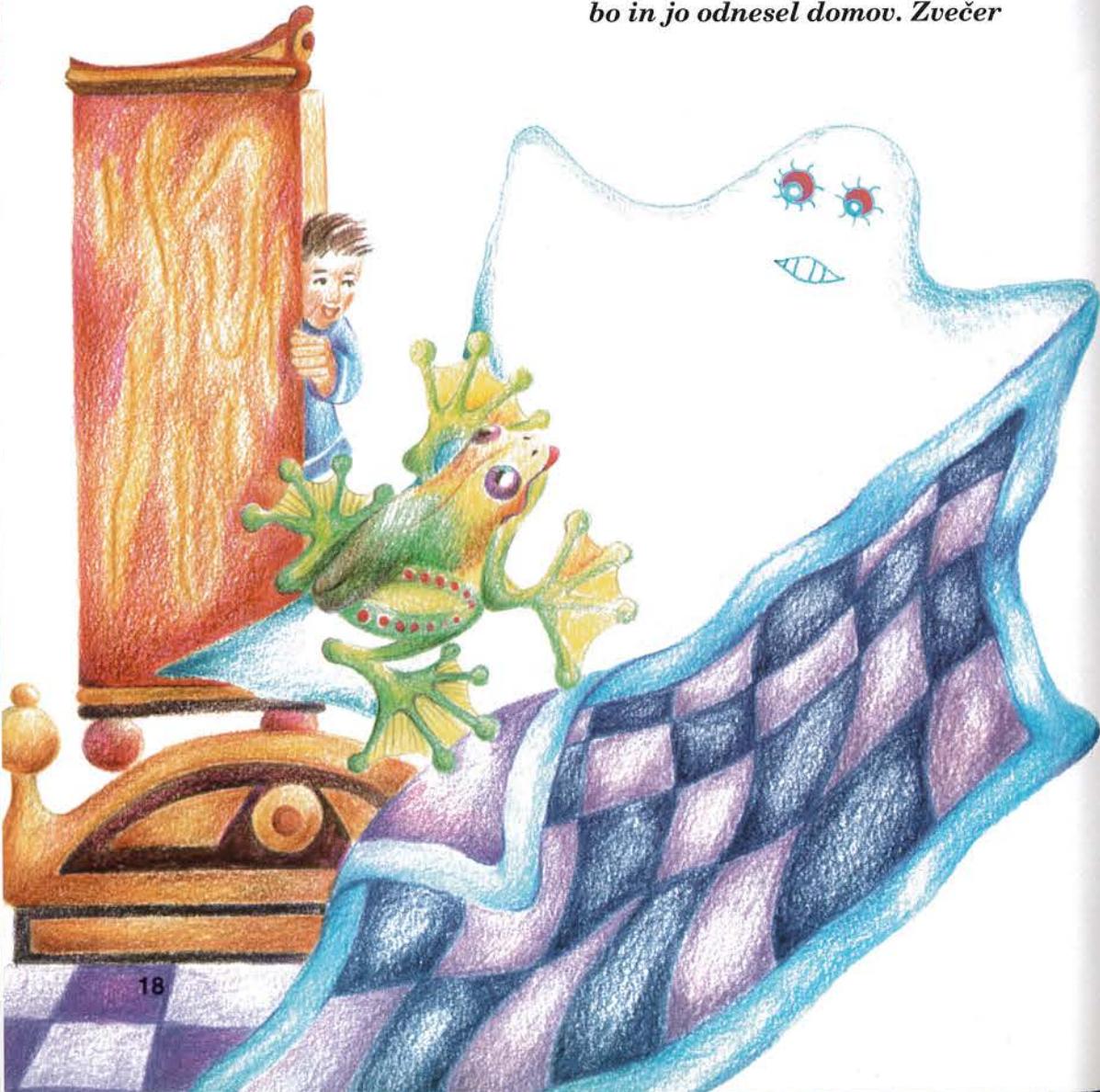
DEČEK IN STRAH

Živel je deček, ki ga je obiskoval strah.

»Bojim se,« je rekel deček mami, »ne morem spati. Prižgi

luč!« A strah je prišel kljub temu, da je bila hiša razsvetljena kot novoletno drevce. »Tako ne gre več,« je razmišljal deček, »nekaj mu moram ušpičiti.«

V bližnjem ribniku je ujel žabo in jo odnesel domov. Zvečer

je ugasnil vse luči v sobi, žabo položil v posteljo in jo skrbno pokril, sam pa se je potuhnil v omaro. Skozi priprta vrata je videl, kako prihaja strah. To je bil klasičen bel strah, le oči je imel izrazito rdeče, ker je premalo spal. Klasična je bila tudi strahova tehnika strašenja. V sobo se je pritihotaplil neslišno, razsajati je začel šele takrat, ko si že čutil njegovo sapo po obrazu.

Deček je zatorej užival v naslednjem prizoru:

Strah se bliža postelji, počasi, kot bi imel slabo vest. Potem nenadoma cukne za odejo. Žaba se mu s prešernim skokom požene v nos.

Strah nekaj časa samo stoji, z bebavo odprtimi ustii, potem se zavrti na levi nogi in od strahu pade v nezavest.

Ko ga je deček prebudil, mu je strah trepetajoče rekel:

»Nisem vedel, da je strah tako strašen. Če dovoliš, bi šel. Takoj jutri bom zamenjal poklic.«

»Ostani,« mu je rekel deček. »Brez tebe me bo strah.«

MARKO KRAVOS

veter in veverica

20

Bilo je na večer
in veter je kot običajno
hitel še k zadnjim oprav-
kom tistega dne: obriral je
prah na zvoniku, prignal val
do varne obale, počesal travo, da
bo šla lahko tako čedna na koncert čričkov. Po-
tem je še zašepetal pravljico za lahko noč trem muc-
kom, ker tisti čas njihova babica luna ni imela časa za to.
Že je bil veter vesel, da je tudi ta dan imenitno opravil svojo
službo in da gre lahko spat med sveže bele gore, ko zaslisi
vik in krik.

»Tristo zelenih kokoši! Kdo mi mrši moj rep? Ravnokar
sem si ga počesala v konjski rep. Takega čopa ni imel
še nihče na svetu, nobena veverica, mislim!«

»Veter sem, kaj ne čutiš?«

»Čutim. Čutim in vidim, da si mi
razkuštal mojo pričesko!

Pa kaj si ti, ki si neviden; tudi slep?!«

»Oprosti, res mi je žal...«

»Nič žal! In ce pride zdaj kak

fotograf in me tako neurejeno

slika in potem sliko objavijo v naj-

bolj razširjeni reviji na svetu, v Buko-

vem listu?! Ali sploh pažiš, kod hodiš?!

Imaš oči na repu?!«

Tako se je veverica zaganjala v veter in ga zmer-
jala. Pa je ta samo dobro delo napravil: veverici paše konjski rep
kot svinji sedlo.

Ampak bavnici veverici jezik še ni dal miru.

»Imaš sploh rep, ti bledolični vetrnjak? Te je sploh kaj v hlačah.
Saj te ni niti kaj prijeti, pa mi delaš tako škodo!!!« Klicajev v ve-
veričinem zmerjanju je bilo toliko kot bodic na ježu.

Veter se je od krivičnega zmerjanja užalil in čeprav je bil blage
narave, tudi ujezil: »Na, pa ti pokažem, če me je kaj v hlačah in
kakšen je moj rep,« je kratko rekel in na vso moč zamajal bo-
rovec, v katerem se je repenčila veverica. »To je zdaj moj rep!«
Drevo je šumelo in premetavalо veverico, da se ji je kar kma-
lu dlaka polegla in je postala krotka krotka.

Tako je veverica zvedela, da je treba imeti obzir tudi do ne-
vidnih stvari, ki so zelo dobre
in prijazne. Dokler jih
ne razjezimo!

Narusal KLAVIDIJ PALČIČ

21

O zelenjavi · · · · · · · · · · · · ·

BELUŠ

Beluš je zelo ukusna in cenjena rastlina. Draga je in velja za razkošno, saj se pojavlja takrat, ko druge zelenjave ni v izobilju. Razširjena je po vsej Zahodni Evropi in ZDA. Rastlina izvira iz neke vrste, ki jo najpogosteje najdemo v Sredozemljу in zahodni Aziji, njeno latinsko ime pa je asparagus. Znanih je okoli 120 vrst. Prav zlahka jo zasledimo na Krasu, po istrskih poljih in travnikih, kjer raste okusna divja sorta.

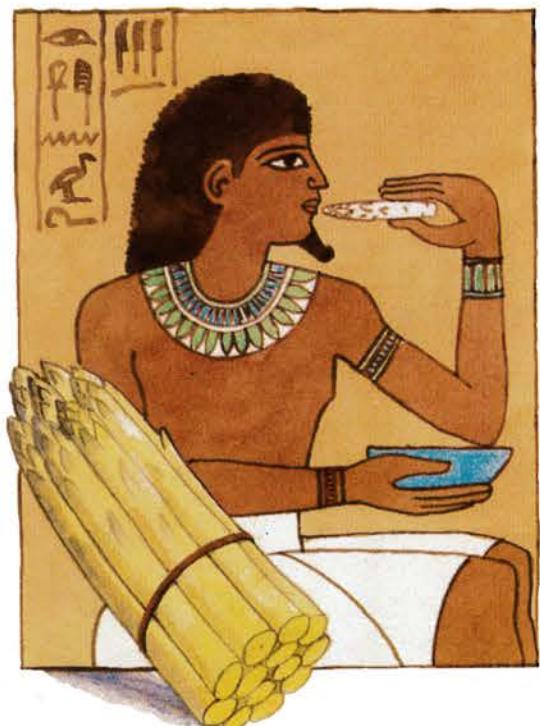
Beluše so gojili že stari Egipčani, saj vidimo njim podobne rastline naslikane tudi na stenah. Grki so uporab-

ljali to rastlino, kot poročajo stari in zaprašeni viri, bolj v medicinske namene kot pa za prehrano. Grški mit pravi, da je beluš ovnov rog, ki je vtaknjen v zemljo. V prejšnjih časih je zato krožilo veliko šal o zvezi med belušem in prevaranimi možmi, ki naj bi nosili robove.

Rimljani pa se z beluši niso več zdravili, ampak so jih z užitkom jedli. Po padcu rimskega imperija so gojene vrste preživele v Siriji, Egiptu in Španiji. Prevzeli so jih zavojevalski Arabci, in beluš se je vrnil v Evropo šele v srednjem veku. V Franciji ga omenjajo leta 1469. Francozi ne bi bili Francozi, če ne bi za pravbo belušev izumili na desetine receptov, s katerimi so imeli veselje najprej kralji, potem pa še plemstvo in meščani. V Anglijo je beluš prijadral leta 1538. Zelo veliko so ga gojili v 19. stoletju, ko je bil prava aristokratska jed.

Beli beluš je užiten tudi surov, zelenega pa je treba kuhati. Kuhan je zelo hitro.

Gotovo ste že slišali, da je domač izraz za beluša špargelj ali šparglin. Prevzeli smo ga od Nemcev, kjer se imenuje Spargel, ti pa so besedo ukradli Italijanom, kjer se glasi asparago. No, tudi italijanski izraz ni izviren, saj prihaja iz latinske besede asparagus.

Šest ugank za šest nagrad

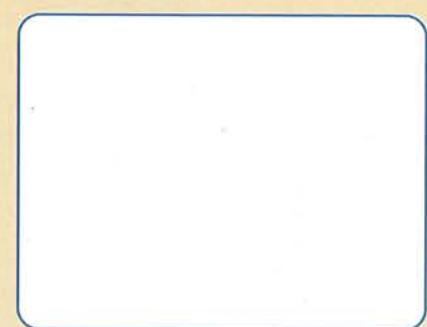
Ugani in nariš!

Rešitev pošli Galebu, ki bo nagradil šest srečnih ugankarjev.

Je risanka
moj pasji svet,
ime pa dal
mi je planet.

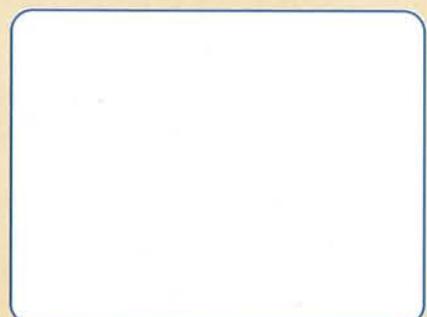
Noče iz razreda,
mlade glave gleda,
kreda jo popiše,
goba jo pobriše.

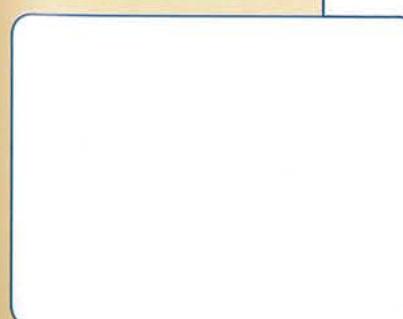
Ljubka miška,
neugnana,
slavna sem,
svetovno znana.

Noge pod zemljo,
a trup iz lesa,
glava košata,
v njej ptički doma.

Diha, kiha,
zasmrči,
prvi je, za
njim pa mi.

Na štirih kolesih železni konjički
na cesti so glavni v prometu,
igrajo se z njimi veseli fantički,
vse več jih zdaj dirja po svetu.

3 **NIK**

Trije rebusi

Vreča z darili

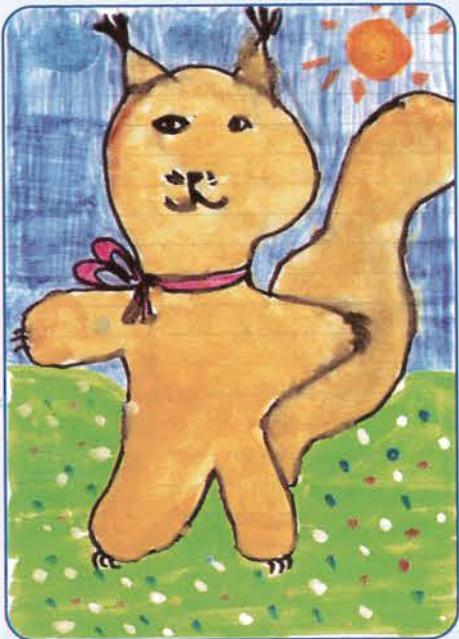
Čez kakšnih deset dni bomo pisali Miklavžu, kaj si želimo,
da nam prinese.
Reši križanko in jo hitro pošlji Galebu. Morda je med da-
rili tudi kaj zate.

Šolarji pišejo

VEVERIČKA

Prihaja zima in živali se pripravljajo na dolg zimski počitek. V svoja bivališča shranjujejo hrano: želode, orehe, kostanje, sadje... Vse živali se pridno pripravljajo na zimo, le veverička ne. Celo jesen je lenarila in se sprehajala z veje na vejo. Druge živalice pa so skrbno shranjevale hrano za zimo in si urejale bivališče.

oreha. Zmenila sta se, da bosta skupaj preživela zimo in se lepo imela. Potem sta se najedla želodov in od utrujenosti zaspala.

Ana Tina Petkovšek
5. r. OŠ "Josip Ribičič"
SV. JAKOB

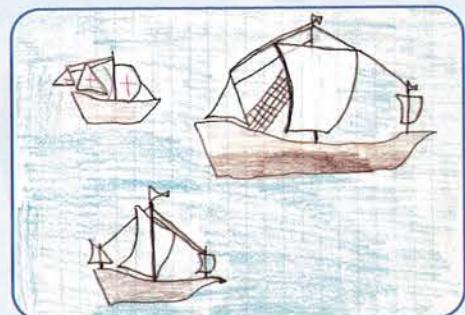
BILO ME JE STRAH

Ko sem bila majhna, sta očka in mamica neki večer šla na večerjo. Ostala sem doma sama s sestro. Nekaj časa sva se dobro razumeli, nato pa sva se začeli kregati. Zakanila sem se v svojo sobo. Zunaj je začelo grmeti in bilo je temno. Kar naenkrat mi je zmuznil ključ iz rok. Zazdeleno se mi je, da je padel pod posteljo. Bila sem zaskrbljena, ker nisem vedela, kako bi prišla iz sobe. Bala sem se, ker sem mislila, da živijo pod posteljo pajki in strahovi. Sestre nisem hotela poklicati, saj bi me imela za norca. Zbrala sem svoj pogum in zlezla pod posteljo. Našla sem ključ in odklenila vrata. Tako sem se prepričala, da strahovi ne obstajajo in sem bila vesela, da sem postala pogumna.

Giulia Valassi
5. r. OŠ "Josip Ribičič"
SV. JAKOB

PRED 500 LETI SO ODKRILI AMERIKO

Krištof Kolumb se je rodil leta 1450 v Genovi, živel pa je v Španiji. Želel je pluti v Indijo. Moral bi pluti okoli cele Afrike. Ker se na Rtu Dobre nade srečata Atlantski in Indijski

oceaan, so tam vedno strašne nevihte in zato je bila ta pot nevarna. Kolumb je bil prepričan, da je Zemlja okrogla, zato je hotel na zahod po drugi poti. Tako so se 3. avgusta 1492 izkrcali iz portugalskega mesta Palos tri jadrnice: Santa Maria, Pinta in Niña. Potovanje je bilo dolgo. 12. oktobra 1492 je Kolumb zagledal kopno, za katerega je mislil, da je Indija, v resnici pa je prišel na Bahamsko otočje, in odkril novi svet – Ameriko.

Kolumb je bil vse življenje prepričan, da je prišel v Indijo in kraj poimenoval indijski San Salvador. Kolumb je umrl leta 1506 v Španiji v mestu Valladolid.

Šikić Tomislav
5. r. OŠ "Josip Ribičič"
SV. JAKOB

OBISK V GLEDALIŠČU

V soboto smo šli vsi učenci v gledališče Miela, ki je blizu železniške postaje. Peljali smo se z avtobusom, nato pa košček poti pešačili po močnem dežju.

V gledališču je bilo polno otrok iz raznih osnovnih šol. Srečal sem mnogo prijateljev, ki z mano, Giulio in Tomijem igrajo košarko. Ko smo vsi zasedli svoj stol, so luči v dvorani ugasnile. Iz dvorane so prišle na oder plesalke z žepnimi svetilkami. Nato so začele plesati na odru. Priovedovalka je razlagala zgodbo. Nastopali so metulji, rože, čarownica, vila... Ena plesalka je tudi plesala z žogo. Priznati moram, da nisem vsega dobro razumel: morda, ker sem klepetal,

pa tudi vsega, kar je napovedala priovedovalka, nisem razumel. Naslednji dan smo se v šoli pogovarjali o predstavi.

Roberto Lombardo
5. r. OŠ "Josip Ribičič"
SV. JAKOB

HIŠICA NA DREVESU

Ko sem bila pri babici v Mariboru, smo s sestrično in bratrancem zgradili leseno hiško na drevesu. Bila je majhna, toda zelo lepa. Imela je vrata in okno z belo zaveso. Za stopničke, ki so peljale na drevo, je bila lesena lestev. V hiško smo prinesli tudi naše igrače, posodice za kuhanje in spalno vrečo.

Vsak dan smo se tam igrali, pod drevesom smo si naredili tudi majhen vrtiček, kjer so bile nasajene rožice in jagode.

Ta naša hišica je bila zgrajena na češnji, zato smo pridno zobali češnje, ko smo postali lačni. Tudi za mojo mucko, ki je bila vedno z nami, smo zgradili mičkeno hišico. Vsak dan smo se zelo lepo igrali.

Ana Tina Petkovšek
5. r. OŠ "Josip Ribičič"
SV. JAKOB

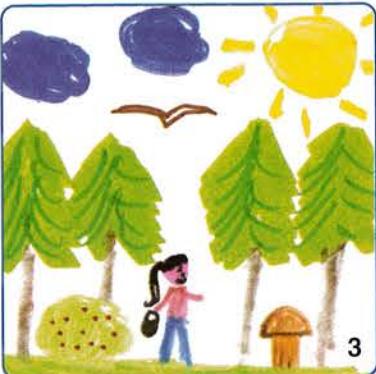
Nikica
in palček

Nikica je prijazna deklica, ki živi na veliki kmetiji. Vsak dan išče v gozdu gobe in nabira jagode.

Ko je nekega jutra hodila po gozdu, je za smreko zagledala veliko gobo.

Hotela jo je odtrgati, toda goba je bila močno zraščena v zemljo.

3

Kar naenkrat pride ven iz gobe palček, ki se začne jeziti: "Kaj delaš z mojo hišico?"

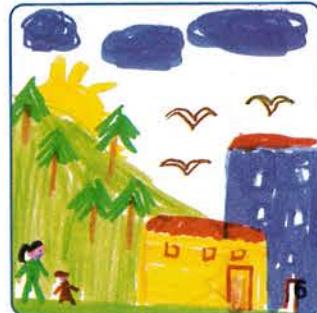
4

Nikica se je prestrašila in se je palčku takoj oprostila.

Vzela ga je in ga nesla k sebi domov.

5

Ko sta stopila v hišo, ga je peljala v svojo sobo in ga skrila v omaro.

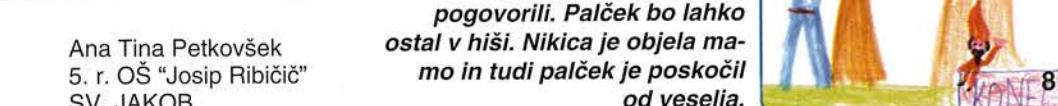
6

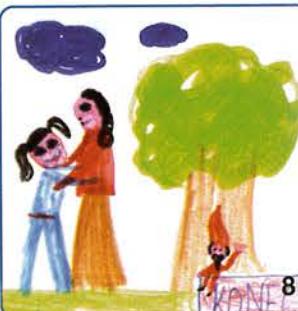
Naslednji dan je mama pospravljala sobo in v omari je zagledala palčka. Močno se je prestrašila. Nikica je bila žalostna, saj je vedela, da ji mama ne bo dovolila, da bi v omari skrivala palčka.

7

Ana Tina Petkovšek
5. r. OŠ "Josip Ribičič"
SV. JAKOB

Potem sta se Nikica in mama pogovorili. Palček bo lahko ostal v hiši. Nikica je objela mamom in tudi palček je poskočil od veselja.

8

KAKO SO PISALI NAŠI DEDKI IN BABICE

Babice in dedki so pisali s peresnikom in perescem. Uporabljali so črnilo v prahu. Tega so pomešali z vodo. Vsaka klop je imela svoj črnilnik. Ko so pisali, so uporabljali pivnik. Z njim so posušili packe.

Zvezki so imeli trde platnice in nalepko. Pisali so tudi s svinčnikom. Niso pa imeli flomastrov in drugih barvic, ki jih danes uporabljamo mi.

Alan Sancin
3. r. OŠ "Josip Ribičič"
SV. JAKOB

ŠOLSKA MUZEJSKA RAZSTAVA

Naša šola je stara 200 let. V šolski omari smo našli stare šolske potrebušnine, učbenike in fotografije. Na hodnik smo postavili dve mizi in razstavili vse stare predmete: črnilo v prahu, šilček z ročico, globus, pivnik, ročni zvonec, knjige, peresa, leseno računalo, dolga lesena ravnila, zidno abecedo, abecedno stavnico v leseni škatli, šestilo, računice, berila in slovensko ter nemško slovnico. Naša razstava je zelo zanimiva. Danes imamo bolj moderne in lepše šolske potrebušnine.

Davide Tomaselli
3. r. OŠ "Josip Ribičič"
SV. JAKOB

Christian Sustersich, 3. r.

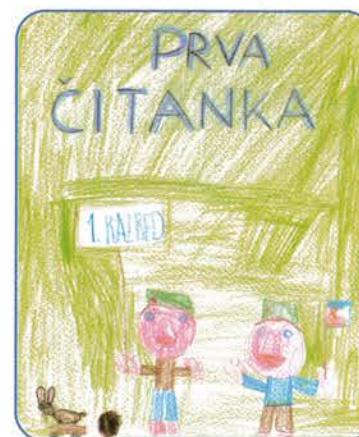
MALICA

V odmoru si umijemo roke, vzamemo prtiček in malicamo. Takrat smo tihi in ne nagajamo. Nekateri imajo nezdravo malico. V šolo prinesemo: čaj, limonado ali oranžado, sadje ali sendvič. Če imamo sladkarje, se učiteljica jezi na nas. V šoli smo naredili lepak z napisom: Pazi na svoje zdravje, prinesi zdravo malico!

Katja Starec
3. r. OŠ "Josip Ribičič"
SV. JAKOB

Marta Porro, 3. r.

Jan Sadłowski, 3. r.

PRED 45. LETI

Na sliki so učenci IV. razreda, ki so obiskovali osnovno šolo pri Sv. Jakobu leta 1948–49.

V učilnici je bilo 29 dečkov. Razredna učiteljica se je imenovala Fanika Ferenčak.

V tej učilnici smo danes mi, učenci tretje-
ga razreda. Zidna omara je še ostala taka.

Alex Baruca
3. r. OŠ "Josip Ribičič"
SV. JAKOB

KDOR BO ISKAL, BO NAŠEL

V davnih časih je živel mož, ki je bival v gozdu. Nekega dne se je sprehajal med drevesi in poslušal ptičje petje. Ker je bila že jesen, je vedel, da bodo ptice kmalu utihni-
le. Pa se domisli: kaj če bi naredil kaj take-
ga, s čimer bi tudi pozimi oponašal ptice. In res, naredil si je piščalko, čisto preprosto piščalko. Imel je votlo paličico, ki je imela eno luknjico. Dno je pokril z enim prstom, luknjico z drugim in pihal vanjo.

Kmalu so o tem zvedeli otroci in so hodili k starcu poslušat pesmi. Pa se je zgodilo, da je starec hudo zbolel in je čakal smrt. Tako je odločil, da piščalko prepusti tistemu otroku, ki jo bo našel, kajti starec jo je skrbno skrival.

Piščalka pa ni bila navadna, to se je izvedelo še le kasneje. Ob igranju je spremenila barvo: najprej v srebrno, počasi pa v zlato. To je otroke še bolj prevzelo. Eden izmed njih se je skril v starčevo sobo in tam počakal, da bi videl, kam bo starec skril piščalko.

Še isti dan je starec umrl, in deček je hotel vzeti piščalko. Ko je odprl staro skrinjo, v kateri je bila skrita, je v njej zagledal kačo. Otrok je zbežal, kača pa je ostala v hiši toliko časa, dokler je hiša stala. Čez mnogo let se je hiša porušila, kača je poginila in se ob tem spremenila v piščal.

Pravijo: kdor bo našel to piščal, bo lahko nanjo igral. Ko pa bo zaigral tisto pesem, ki je bila starcu najljubša, bo iz piščal nastal ključ. Ta ključ bo odprl skrinjo, v katero je starec skrival piščal. In v tej skrinji bo našel mnogo dragocenosti, ki jih je tja položila kača.

Alenka Krapež
8. r. OŠ Ottica
pri AJDOVŠČINI

RDEČE ČEŠNJE

Ko je bil moj oče star osem let, je bil velik nagajivec. In zelo rad je jedel češnje.

Nekega dne je šel s prijatelji iz vasi v šolo. Pri eni hiši so imeli zelo veliko češnjo. Zmenili so se, da bodo splezali gor in si

nabrali malo češnje. Gospodinje takrat ni bilo doma. Zato so se povzpeli na drevo in začeli požrešno hrustati češnje. Kar naenkrat se pri vratih prikaže gospodinja. Pravkar se je vrnila iz trgovine. Njeni otroci so ji takoj zatožili, da nekdo krađe češnje.

Vzela je metlo in stekla pod drevo. Vsi tatiči so poskakali z drevesa, le oče je ostal tam zgoraj, ker je bil najmlajši in si ni upal skočiti dol.

Gospodinja je vsa srečna rekla: "Pa sem vsaj enega ujela".

Drugi, ki so pobegnili, so ugotovili, da eden manjka. In so se vrnili!

Med tem je moj oče splezal z drevesa in zbežal v šolo.

Sredi pouka so se prikazali tudi njegovi sošolci. Povedali so, da jih je gospodinja pošteno natepla.

Tanja Podgornik
6. r. OŠ Ottica
pri AJDOVŠČINI

KO MAČKE NI DOMA, ...

Ko je bila moja mama stara enajst let, je morala varovati svojega brata. Imela je še dva brata, ki sta bila starejša, in sestro.

Nekega dne je mati šla v Vipavsko dolino, oče pa je delal pri sosedih.

Mama in njeni bratje pa tudi sestra so se spravili na streho in začeli z nje spuščati starega petelina. Petelina so spustili s strehe tako, da je pristal na vodnjaku. Najmlajši brat pa tega ni zmogel, ampak je petelin vedno zletel v hišo. Ko ga je zopet spustil, je petelin priletel v kuhinjo in to naravnost na polico, kjer so imeli kis. Steklonica se je razbila in kis razlil. Vsi so hiteli pospravljati črepinje. Kis so pobrisali, črepinje pa skrili za omaro. Ko je mati prišla domov, so rekli: "Danes je pršla k nam na baraba, uzela flaško z jisikom in tam za grublo popila."

Mati jim sprva ni verjela, a ko res ni nič drugega odkrila, jim je morala verjeti.

Bližala se je pomlad in nona je čistila hišo. Za omaro je našla črepinje. Zasmajala se je in rekla: "To so bile tiste barabe!" Otroci so jih nato dobili po zadnji plati.

Beti Krapež
6. r. OŠ Ottica
pri AJDOVŠČINI

ZRCALCE, ZRCALCE NA STENI POVEJ; ...

"Uuuuu," sem se prebudila in pogledala na uro. Bila je sedem. Pogledala sem na desno, kjer spi moja sestra. Aja, saj je morala zjutraj v službo. Torej, ni je bilo več. Spomnila sem se, da tudi mame ni doma, oče pa je tako in tako vedno v službi.

"Kaj bom pa danes delala, ko sem sama," sem se spraševala, a se nisem mogla spomniti ničesar pametnega. Pogledala sem okrog sebe. Na omarici sem zagledala šminke in pudер. V tem trenutku se mi je posvetilo. Moja ideja ni bila ne vem kako dobra, ampak vseeno sem se odločila, da se danes našminkam in uredim. Tako sem vstala iz postelje in se šla v kopalično umit. Stekla sem nazaj pred ogledalo. Vedno me je privlačilo šminkanje. Tako sem začela: najprej sem si uredila pričesko, potem pa sem poiskala primerne uhane. Na ustnice sem si nanesla rdečilo, po obrazu sem se napudrala, zdaj so ostale samo še oči. Ko sem končala, sem poiškala najlepšo obleko, kar jih premorem. Zadovoljna sem se gledala v ogledalo od sprejaj, pa z leve, pa z desne, pa par korakov... in se nasmehnila sama sebi. Takrat so se odprla vrata. Ojoj, vstopila je mama. Začudena

je obstala in skoraj me ni spoznala. Videla sem blisk v njenih očeh, ki je napovedovala hudo nevihto. Naslednjih nekaj minut sem poslušala pridige in nasvete. Tako mi je bilo žal, ker sem se hotela polepšati.

Spoznala sem, da ni šminka tista, ki človeka naredi lepega, ampak je to dobrota in prijaznost njega samega. Kajti človeka se ne sodi po njegovemu zunanjosti, ampak po njegovih dejanjih.

Lidija Vidmar
8. r. OŠ Ottica
pri AJDOVŠČINI

POLH!

Bil je lep sončen dan. S sestro sva se odpravila nabirat lešnike. Vzela sva vrečke in šla sama po gmajni. Nenadoma sem zaslišal na drevesu šum. Zagledal sem polha. Ko sem približno eno uro stal pod drevesom in opazoval polha, sem videl, da ima sestra že polno vrečo lešnikov. Bil sem jezen sam nase, ker nisem imel ne polha ne lešnikov.

Mitjan Podgornik
5. r. OŠ Ottica
pri AJDOVŠČINI

PIŠITE! NAJ-spise nagrajujemo PIŠITE! NAJ-spise nagrajujemo

PIŠITE! NAJ-spise nagrajujemo

PIŠITE! NAJ-spise nagrajujemo PIŠITE! NAJ-spise nagrajujemo

Nagrada

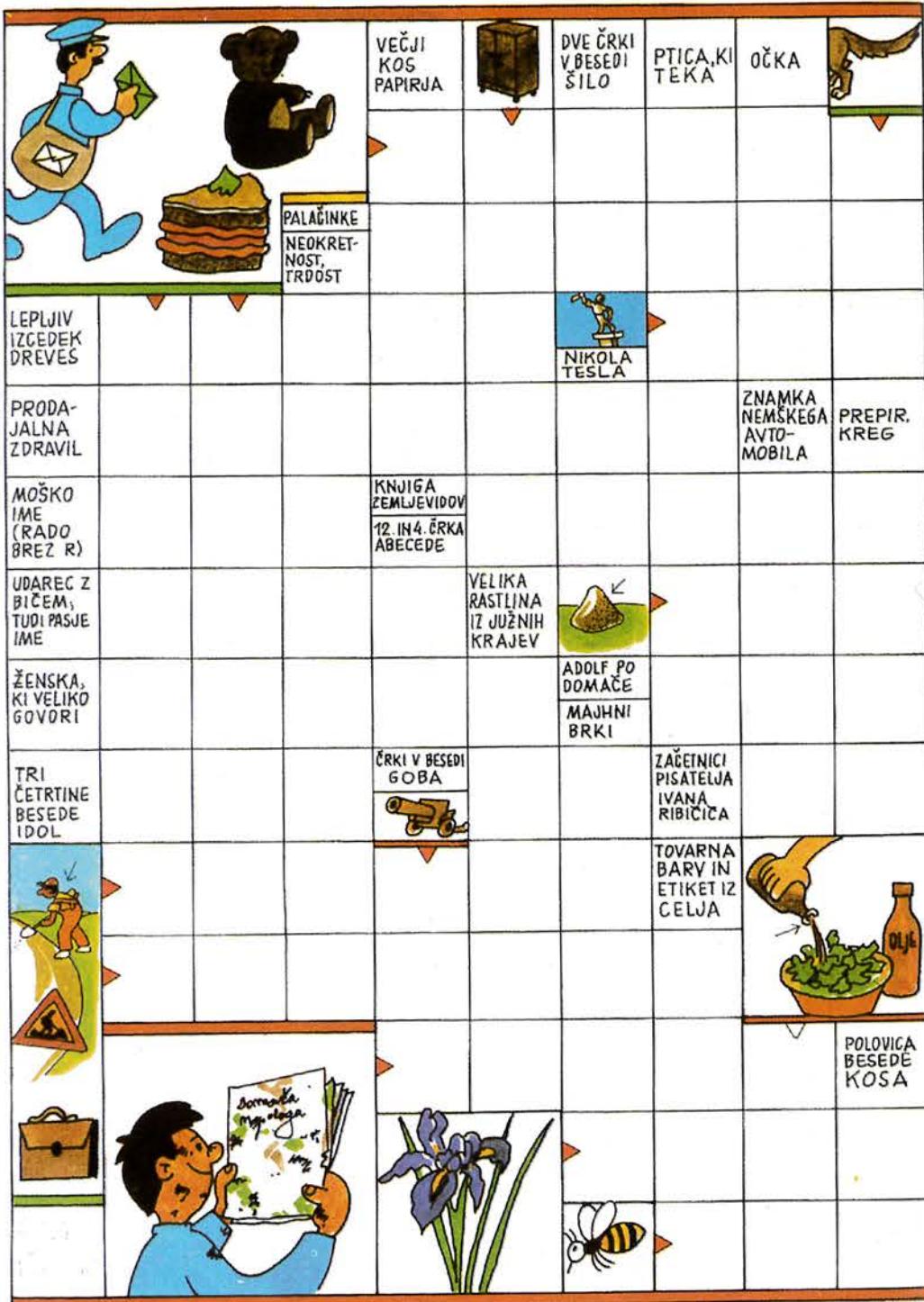
za spise in risbice

prejmejo učenci 5. razreda
iz OŠ "JOSIP RIBIČIČ"
pri Sv. Jakobu

Podarjamo jim igrico, da se bodo med odmorom lepo naigrali.
Kakšna odlična iz zemljepisa pa tudi ne bo od muh!

PIŠITE! NAJ-spise nagrajujemo PIŠITE! NAJ-spise nagrajujemo

PIŠITE! NAJ-spise nagrajujemo PIŠITE!

Rešitve ugank pošljite čimprej na uredništvo Galeba:
Ulica Montecchi 6, 34137 Trst.

REŠITVE UGANK IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE

KRIŽANKA

P	S	I	N
B	E	L	A
M	A	J	
M	P	A	K
K	R	O	F
K	L	O	B
P	O	R	S
Z	O	G	A
D			

IZPOLNJEVANKA

bes, srd, jeza

PREPLETENKA Z DREVESI

hruška, češnja, kutina

ZA BISTRE OČI

lopata, sekira, klešče

REŠITVE SO POSLALI: Marko Milojević, Zupan Marko, Vasilij Cocianich, Veronika Sosič, Ingrid Bianchi, Majna Pangerc, Eva Sancin, Igor Šibrelja, Andrej Sossi, Carli Aleksandra, Borut Bogatez, Sara Magagnato, Mara Sossi, Maruška Hrovatin, Veronika Špacapan, Matjaž Suhadolc, Peter Ferluga, Ivana Laurencic, Iris Risegari, Erik Piccini, Matteo Peric, Devan Jerman, Andrej Vidali, Staška Cvelbar, Alan Pavat, Gabrijel Beličič, Andrea C., Luca Meriggioli, Mitja Suhadolc, Erik Pauletic – 5. in 4. r. OŠ "France Bevk" – OPČINE.

Zoran Stojanović, Alex Skerlavai, Pamela Spacal, Gerardo Tolentino, Corrado Bernetti, Boban Pajić, Lorena Tegacci, Sheila Perossa, Sandy Nestori, Sladan Pantić, Maja Udovičić – 5. in 4. r. OŠ "Karel Širok" – DONADONI.

Erika Hrvatič, Martina Semes, Katja Hrvatič, Sophie Corbo, Ivo Carpani, Sonja Hrvatič, Manuel Gustini, Jan Crevatin, Lara Blasevich, Kristina Vidrih, Ferluga Marisa, Erika Sancin, Manuel Ban, Martina Carpani, Dejan Furlan, Paolo Vigini – 1., 2., 3., 4. in 5. r. OŠ "Ivan Grbec" – ŠKEDENJ.

Nataša Capponi, Jasmina Guštinčič – 3. r. OŠ – PESEK.

Martina Kosmina, 5. r. OŠ PROSEK. Martina Stolli, 4. r. OŠ "I. Trinko Zamejski" – RICMANJE. Kočevvar Dajana, 5. r. OŠ "P. Voranc" – DOLINA. Alenka Možina, Col 48 – RE-PENTABOR.

Štefan Grgič, Dennis Froglia, Jana Ban, Valter Mahnič, Martin Grgič, 5. r. OŠ "P. Trubar" – BAZOVICA. Erik Prassell, Katja Tonet, Mina Mahnič, Andrejka Bruss, Walter Cunja, Emilio Dalla Mea, Giacomo Vanello Premru, Janko Breclj, Daša Bevilacqua, Sandi Pace, Daša Stanič, Martina Cunja, Marko Mahnič, Elia Hrovatin, Matija Vidmar, Julij Vanello Premru, Martina Tonet, Arin Marchesi, Sara Bevilacqua, Eugenio Chiarle, Luka Kafot – 1., 2., 4. in 5. r. OŠ "F. S. Finžgar" – BARKOVLJE. Janina Cotič, 4. r. OŠ "Butkovič Domen" – SOVODNJE OB SOČI.

NAGRADA DOBIJO: Ivo Carpani, 1. r. OŠ "I. Gerbec" – ŠKEDENJ, Sonja Hrvatič, 2. r. OŠ "I. Gerbec" – ŠKEDENJ, Lorena Tegacci, 4. r. OŠ "K. Širok" – DONADONI, Peter Ferluga, 4. r. OŠ "F. Bevk" – OPČINE, Sladan Pantić, 4. r. OŠ "F. Bevk" – OPČINE, Pamela Spacal, 5. r. OŠ "France Bevk" – OPČINE, Marko Mahnič, 4. r. OŠ "F. S. Finžgar" – BARKOVLJE, Katja Tonet, 1. r. OŠ "F. S. Finžgar" – BARKOVLJE.

UN'AMICIZIA
CHE CONTA

MOJA
BANKA

BCI KB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

graticenter